

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3257

Vragen van het lid **Merkies** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de aanklacht tegen Leyla en Arif Yunus* (ingezonden 10 augustus 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 3 september 2015)

Vraag 1

Kent u het bericht «Azerbajjan Seeks Long Prison Terms For Ailing Leyla, Arif Yunus»?¹ Kunt u bevestigen dat de aanklager 11 jaar cel tegen Leyla Yunus heeft geëist en 9 jaar tegen Arif Yunus?

Antwoord 1

Ja, het bericht is mij bekend. De openbaar aanklager heeft tijdens de zitting van 6 augustus jl. in de rechtszaak tegen Leyla en Arif Yunus respectievelijk 11 en 9 jaar gevangenisstraf geëist. Op 13 augustus jl. heeft de rechtbank in Bakoe Leyla en Arif Yunus veroordeeld tot respectievelijk 8,5 en 7 jaar gevangenisstraf.

Vraag 2

Wat is uw beeld van de medische behandeling die Leyla en Arif Yunus tijdens het proces tegen hen ontvangen? Is deze ontoereikend?

Antwoord 2

Op aandringen van de EU heeft een Duitse arts Leyla en Arif Yunus sinds december 2014 een aantal keren kunnen bezoeken. Daarnaast heeft de EU medicijnen verschaft in het kader van de medische behandeling van het echtpaar Yunus. Gedurende verscheidene hoorzittingen vereiste de gezondheidstoestand van Arif Yunus onmiddellijke medische attentie. Op 3 augustus jl. verleenden ambulanceartsen hiertoe medische ondersteuning. Het is van belang dat Leyla en Arif Yunus de noodzakelijke adequate medische verzorging ontvangen. De EU dringt aan op vrijlating van het echtpaar Yunus, zodat deze verzorging kan worden verleend.

¹ Azerbajjan Seeks Long Prison Terms For Ailing Leyla, Arif Yunus, <http://www.rferl.mobi/a/27173631.html>, 6 augustus 2015

Vraag 3

Kunt u aangeven op welke wijze het proces tegen Leyla en Arif Yunus tot op heden is gevolgd door internationale waarnemers, waaronder personeel van de Nederlandse ambassade? Worden verzoeken om het proces bij te wonen steeds gehonoreerd door de autoriteiten in Azerbeidzjan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

In lijn met de EU-richtsnoeren inzake mensenrechtenverdedigers maakt de Nederlandse ambassade samen met gelijkgestemde staten en onder coördinatie van de EU-delegatie onderdeel uit van een roulatieschema voor buitenlandse waarnemers bij het proces tegen Leyla en Arif Yunus. Op deze manier zijn er bij elke zitting in het proces tegen het echtpaar Yunus buitenlandse waarnemers aanwezig.

Verschillende delegaties uit o.a. Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten alsook de EU-delegatie hebben toegang gekregen tot de rechtszaal tijdens hoorzittingen in het proces tegen Leyla en Arif Yunus. Deze delegaties deden verslag aan de participerende staten in het roulatieschema voor buitenlandse waarnemers. Nederland was op 13 augustus jl. als buitenlandse waarnemer aanwezig bij het proces.

Als OVSE-lidstaat is Azerbeidzjan de verplichting aangegaan om in het kader van vertrouwenwekkende maatregelen de aanwezigheid van proceswaarnemers die worden gezonden door andere OVSE-lidstaten en vertegenwoordigers van non-gouvernementele organisaties te accepteren.

Vraag 4

Kunt u aangeven hoe met betrekking tot Leyla en Arif Yunus concreet uitvoering wordt gegeven aan de motie waarin wordt opgeroepen te pleiten voor de vrijlating van gewetensgevangenen in Azerbeidzjan?² Deelt u de mening dat de aanklacht tegen beide mensenrechtenverdedigers reden zou moeten zijn om op te roepen tot vrijlating van beiden?

Antwoord 4

Op 24 juli jl. heeft de regering een brief gestuurd aan de Kamer (Kamerstuk 32 735, nr. 144)³ in reactie op de motie van het lid Van Bommel (Kamerstuk 32 735, nr. 140). In deze brief worden concrete voorbeelden genoemd waarin de Nederlandse regering pleit voor de vrijlating van onrechtmatige gevangenen in Azerbeidzjan.

Tijdens de 29e sessie van de VN-mensenrechtenraad d.d. 24 juni 2015 steunde Nederland in multilateraal verband een verklaring waarin de Azerbeidjaanse regering wordt opgeroepen om over te gaan tot onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Leyla en Arif Yunus.

In reactie op de veroordeling van Leyla en Arif Yunus tot jarenlange gevangenisstraffen heb ik op 14 augustus jl. een verklaring uitgebracht waarin ik mijn ernstige zorgen uit over het toenemend gebrek aan respect voor mensenrechten in Azerbeidzjan. In deze verklaring onderstreep ik ook de EU-verklaring waarin de Azerbeidjaanse autoriteiten worden opgeroepen om de rechtszaak tegen Leyla en Arif Yunus te herzien en het echtpaar Yunus in vrijheid te stellen.

² Kamerstuk 32 735, nr. 140

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2967

³ Kamerstuk 32 735, nr. 140